

Alpullu ve Pancarköy (Allıpullu)

Onaylayan Rafet SEÇKİN
Sunday, 19 December 2010

ALPULLU VE PANCARKÖY (ALLIPULLU)

1900'ü yılların başlarında,yani Dedelerimizin buralara geldiği yıllarda, "bimdiki Pancarköy'ün bulunduğu yer RU olarak tanımlanıyor...

Sonradan gelen bir grup göçmenin yerleştiği Samafor* Mahallesi, Pancarköy'e bağlıydı...

Köyümüzün eski Muhtarlarından DELİ ADA'nın (Mehmet Kıral) babası RAHİT ADA, fabrikaya toprak bahçesinde bulur

Tokaylar'ın gazlı Ferguson'u, Osmanlar'ın Case'si, Mollametler'in Farma'sı, Yaparlar ile Boyacılar'ın ortaklaşa aldığı Fahr marka traktörü vardı...

Savunmada Çiço Recep, Fil Hamdi, Papaz Remzi; Forvette, Kara Yılmaz, Atilla, Motor Pinasi gibi oyuncular...

Öğrenciler burada öğrenimlerini sürdürürken, bir taraftan da, Lüleburgaz Belediyesi'nin bahçesindeki asıl okul inşaatlarında çalışıyorlar. KEPİRTEPE, "yaparak, yapıyarak, üreterek eğitim" sonucunda doğdu ve gelişti. Pancarköy'ün Mustafa Çıldır, Kepirtepe Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerimizdendir...

Yazının tamamını okumak için buraya tıklayınız.

ALPULLU VE PANCARKÖY (ALLIPULLU)

Anadolu gibi Trakya da birçok uygarlıkların beşiği olmuştur.

Traklar-Cenevizliler-Romalılar-Bizanslılar-Ruslar-Yunanlılar-Bulgarlar ve Türkler…

Bimdiki Alpullu ve Pancarköy topraklarında da, bu uygarlıkların izleri var.

1900'ü yılların başlarında,yani Dedelerimizin buralara geldiği yıllarda, "bimdiki Pancarköy'ün bulunduğu yer RU olarak tanımlanıyor.

Rumlar buralara, Rumi 1293 yılındaki "93 Harbi"nden (1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan) sonra yerleşmiş olabilirler.

Balkan Savaşı'ndan (1912-13) önce, savaş sırasında ve sonrasında, Rum çetelerinden kaçan Selanikli Türkler ve Bulgar çetelerinden kaçan Ortaköy, Kırcalı, Pınar ve çevresindeki Türkler, Trakya'nın güvenli bölgelerine, bir kısmı da

Anadolu'da göç ettiler.

Mollametler'in (Molla Ahmet) Halil Aga'nın oğlu Hasan Abi, 1909'da geldiklerini söylüyor.

"Mehmet Irak, "Balkan Harbi'nden sonra, Ortaköy'den 40 hane geldik, Koca Aliler'in evinin yerinde Kilise varmış, Adem Hocalar'ın evinin yeri ise, Papazın eviymiş." diyor.

Bimdiki Pancarköy topraklarına yerleşen Atalarımız buraya ALLIPULLU adını verdiler. Sakızköy, Karamesutlu, Karahalil, Ystasyon, Dokuzhöyük, Akardere köylerinden gelen, dedemden de yapı akrabalarımız, burayı "Allıpullu" diye adlandırdılar.

Yaşamakta olan büyüklerimiz de bunu doğruluyorlar.

O yıllarda, Babaeski'nin genel kullanımlardaki adı KASABA, Alpullu'nun adı ise MERKEZ'di. Köyden daha büyük yerleşimlere "Kasaba" denildiğini biliyoruz. Eski adıyla Allıpullu, yeni adıyla Pancarköy halkının, bimdiki Alpullu'da niçin "Merkez" dediklerini tam olarak bilemiyoruz.

İstanbul-Edirne demiryolu inşaatı, 1869'da başlatılmış, 1888'de sefere açılmıştır. Bu yol üzerindeki Alpullu İstasyonu, yukarıdaki yıllar arasında yapılmış olsa gerektir. O tarihlerde, burada bir yerleşim olmadığı göz önüne alınırsa, bu istasyon Allıpullu'da (Pancarköy'e) bağlı olması doğaldır. Bu nedenle de, köy halkı için burası "İstasyon Merkezi" dir. Bu köyün kısaca MERKEZ olarak adlandırılması da bundandır.

Dedelerimizin Allıpullu'da yaşamaya başladıkları ilk yıllarda, bimdiki Alpullu bir yerleşim merkezi değildi. 1925-26 yıllarında Paker fabrikası kurulurken, köyümüzün eski Muhtarlarından DELİ AĞA'nın (Mehmet Kıral) babası RAPİT AĞA, fabrikaya yakın toprak bahçesinde bulunmaktaydı. Paker Fabrikası'nın kuruluşu ile birlikte, önce Teliçi lojmanları yapılmış, çevreye yapılmış Saray adı ile bilinen lojman ve sonraki yıllarda yapılan Yıpracı Evleri ile burası bir yerleşim yeri olmuştur. Bu yeni yerleşim yerine ALPULLU adı verildi. Eski ALLIPULLU'nun yeni adı da, Paker Fabrikasına yakınlığı nedeniyle PANCARKÖY oldu.

Sonradan gelen bir grup göçmenin yerleştiği Samafor Mahallesi, Pancarköy'e bağlıydı. Sonraki yıllarda, Pancarköy'ün ya da Alpullu'nun Belediye olması gündeme geldi. Pancarköy'ün nüfusu daha fazlaydı ve bu nedenle de Belediye olma hakkına sahipti. Ancak, Belediye olmanın olumlu yanları iyi anlatılmadığı ya da karlı propaganda yapıldığı için, Pancarköy halkının çoğunluğu Belediye olmayı kabul etmedi. Alpullu'nun Belediye olması için çalışılan günlerde, "Pancarköy Belediye olursa, hayvan gübreleri köy dışına çıkarılacak; Ahır ve ev atıkları dereye akıtılmayacaktı(!)." denildi.

Samafor Mahallesi Alpullu'da bağılandı ve adı Gülbahçe oldu. Alpullu da BELEDİYE...

…o…

Her peye rağmen, Paker Fabrikası'nın çevresine kattığı ekonomik, kültürel ve sosyal kazanımlar yadsınmaz. Pancarköy tarlaları, dört bölüme ayrıldı. Pancar ekimi de, her bölgeye dört yılda bir yapıldı. Zaten verimli olan Pancarköy toprakları, pancar ekimi sayesinde daha verimli hale geldi. Buğday, ayçiçeği, mısır v.b. ürünlerde verim arttı. Pancarın yan ürünleri olan yaprak, küspe ve melas, hayvan üretimine de olumlu etki yaptı. Fabrikaya işçi olarak giren köylüler, bunun yanında tarım ve hayvancılığın da sürdürdüklerinden, köylünün gelir düzeyi yükseldi. Köye traktör girdi. Ortaklıkların "Ortaklar", önce Allis Charnes, daha sonraları da Case marka traktör ve çepitli tarım makineleri (Biçer Atar, sonra Biçer Bağlar, Týnaz Makinesi v.b.) aldılar, kullandılar. Tokaylar'ın gazlı Ferguson'u, Osmanlar'ın Case'si, Mollametler'in Farma'sı, Yaparlar ile Boyacılar'ın ortaklaşa aldığı Fahr marka traktörü vardı. Traktör ve tarım makinelerinin sayıları giderek çoğaldı.

Alpullu'nun yakınlığı ve yolun düzgünlüğü nedeniyle köyde,50'li yıllardan da önce,çok sayıda bisiklet vardı.Köyden önce gelen traktör.Fabrikada çalışan bazı daimi işçilerin (Kampanya döneminde geçici işçiler çalışıyordu) evlerinde,bataryalı radyolar vardı.

…o…

Kültür ve eğitimde olumlu gelişmeler yapıldı. Fabrikanın otobüsü ile Babaeski Ortaokulu'na giden köy çocukları, Alpullu Ortaokulu açıldığında, bu okula gitmeye başladılar. Bu okul daha sonraları Alpullu Lisesi oldu. Pekar Sineması, Pazar günleri, köyden gelen çocuklara da açıldı.

Öğretime Edirne'de başlayan KÖY ENSTİTÜSÜ, eğitim çalışmalarını bir süre Alpullu'da sürdürdü. Daha sonra Lüleburgaz Emrullah Efendi İlkokulu'na taşındı. Öğrenciler burada öğrenimlerini sürdürürlerken, bir taraftan da, Lüleburgaz Belediyesi'nin başlatıldığı alandaki asıl okullarının inşaatlarında çalıştılar. KEPİRTEPE, "yaparak, yapıyarak, üretiyor" sonucunda doğdu ve gelişti. Pancarköy'lü Rafet Kıral ve Mustafa Çıldır, Kepirtepe Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerimizdir.

…o…

Cumhuriyetin ilk yıllarında, köy kalkınmasına da büyük önem verilmişti. Mustafa Kemal'in, Ordu Müfettişi olarak Samsun'a gönderilmesini sağlayan Kazım Dirik (o sırada Kurmay Baskanı), Kurtuluş Savabı'ndan sonra Bitlis ve İzmir'de Valilik yapıp, 1935'te Trakya Bölgesi Genel Müfettişliği'ne (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ Valiliği) atanmıştı. Trakya Tahkim Kumandanı Tümgeneral Kemal Balıkesir ile birlikte, "sivil-asker dayanışması"nın olumlu örneklerini verdiler. Köyler arası yollar (poseler) yapıldı ve açıldı. Su kaynakları köylere ulaştırıldı. Tarımda, meyvecilikte ve hayvancılıkta önemli gelişmeler başlatıldı. Leghorn cinsi tavuklar, Hampshire cinsi koyunlar, evcil tavşanlar ve yeni cins bitkiler, örnek olarak halka dağıtıldı. Çiftçi mallarını korumak için önlemler alındı. Tarım alanlarına zarar veren domuzlar için kuyruk bağına, kargalar için ödülleri verildi. Sağsık çocukların tespiti yapıldı ve aileleri desteklendi.

Alpullu Pekar Fabrikası, tüm bu çalışmaların merkezi konumundaydı. Teliçi'deki Köpekler, Trakya ziyaretine gelen Atatürk'e olduğu gibi, bölge kalkınması için gelen onurlu konuklara da ev sahipliği yapıyordu. Teliçi'deki Hastane de, günümüzün Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi gibi görev yapıyordu. Ayrıca, Sarımsaklı ve Türkgeldi Çiftlikleri de Pekar Fabrikasına ham madde sağlıyor, hem de tarım, hayvancılık ve meyvecilikte destek veriyordu. 23 Şubat 1952 tarihinde "Alpullu Pancar Ekicileri Kooperatifi" kuruldu ve Kooperatifçilik giderek gelişti. 01 Aralık 1957'de "Pekarbank Alpullu Şubesi" hizmete girdi.

Ekonomi, eğitim ve kültürdeki bu gelişmeler, köylerin sosyal yönden de gelişmelerine yol açtı. 50'li yıllarda Pancarköy'de yazlık sinema vardı. Köy köylerin sinemacılarıyla film deşimini yapan Sinemacı Ali Denizli, her akşam bir filmi gösterime sunuyordu. Sinemadan, akşam saatlerinde başlatılan müzik dinletisi köyün her tarafından işitilebiliyor, köye a canlılık katıyordu.

Spor da güzel başlangıçlar ve olumlu gelişmeler yapıldı. Pekar Spor, kısa zamanda Trakya'nın en güçlü takımları arasında girdi. Savunmada Çiço Recep, Fil Hamdi, Papaz Remzi; Forvette, Kara Yılmaz, Atilla, Motor Binasi gibi oyuncular, Alpullu, Pancarköy ve diğer çevre köylerdeki gençlere örnek oldular. Daha sonraları Barbaros, Cici Fikret gibi futbolcular yetişti.

Pekar Stadı, o zaman için Trakya'nın en güzel spor alanlarından biriydi. Ülkemizin 1.Lig takımlarından başka, yurt dışı futbol takımları geliyordu. Lüleburgaz Lisesi ile Kepirtepe Öğretmen Okulu arasındaki iddialı Atletizm Yarışmaları, çoğu zaman Stadında sergileniyordu.

Pekar Fabrikası'nın "Güreş Takımı" da vardı. Eskiden beri güreşçiler yetiştiren Sinanlı ve Büyük Mandıra köylerinin gençleri, Fabrikanın desteği ile daha büyük başarıya imza attılar.

Bu arada, Pancarköy gençleri de PANCAR SPOR'u kurdular ve Sıdık Yolundaki futbol sahasında, Pekar Stadı'nda ve diğer sahalarda başarılı maçlar yaptılar. Millet Bahçesi'ndeki Voleybol sahası da, uzun yıllar spora hizmet etti. Bu arada daha sonraları, köy düşünlerinin ve çeşitli etkinliklerinin yapıldığı bir sosyal tesise dönüştürüldü. 29 Ekim 2010

*samafor (semafor): Demir yollarında, g nd z mekanik olarak k ym z  bir kol ile gece k ym z   b ykle iparet veren alet.

Rafet SEÇK N

Emekli  đretmen

KIRKLAREL 

E Posta: rafetseckin39@hotmail.com

NOT: Bu konudaki eleştirilerinizi ve katkılarınızı,yukarıdaki adrese bekliyorum. Saygılarımla...